

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A kutya csendőrségi szolgálatban.

Irtó: Egy érdeklődő. (Folytatás.)

Előző soraimban igyekeztem körvonalozni amaz érdeklődést, melyet a kutya rendőri és nyomozó képessége nyugaton, de különösen Németországban keltett, egyúttal vázoltam a mi helyzetünket is.

Most azonban még mielőtt ismét a magunk ügyét hoznám szóba, sietek egy véletlenül kezembe akadt folyóirat elég érdekes adatait az alábbiakban közölni, azután pedig az idomított kutyák hasznavehetőségét adatok felsorolásával tovább bizonyítani.

A Harbauer Károly főhadnagy kiadásában megjelent: *Die militärische Welt* című folyóirat 1906. évi első füzetében D. von Loszberg német hadseregbeli százados, ki cikkéből kivéhetőleg az angol-bur háború alkalmával az afrikai német védcsoportoknál szolgált, „Hadikutyák az ellenség előtt” című cikkében a következőket írja:

„Sajnálatos, hogy a hadikutyáknak ellenség előtt való alkalmazását — mely kérdés a specialistákat már régen foglalkoztatja — a kedvezőtlen éghajlati viszonyok megakadályozták és így a kérdést a megoldáshoz közelebb hozni Afrikában nem sikerült.

Németország volt az első nemzet, mely a jól idomított hadikutya értékét helyesen tudta megbecsülni. Ezért kétszeresen is kíván, hogy Délnyugat-Afrika rendkívül ritka és száraz levegője miatt a hivatalosan és magánosan által nagy számban odaszállított kutyák szaglási képességüket oly gyorsan elveszítették, hogy alkalmazásuk, mely éppen a szaglási képességen alapszik, teljesen lehetetlen volt.

Németországban nagyon ragaszkodtak ahhoz a nézethez, hogy scotch collie (schottischer Schäferhund) juhászkutya a hadikutyáknak egyedül álló igaz típusa.

Délkelet-Afrikában, a túszebokrok házájában, hol rövid tábori használatban a legerősebb és legjobb minőségű bőrkabát is romgyggyi szakad, a hosszuszőrű juhászkutyák vastag bundája sem maradt tőpellen. Az állatok vagy fennakadtak a tövisbokrokban, vagy véresre és sebekre tépték magukat, ha pedig megnyírták őket, akkor az égtáj jéghideg éjszakáin meghűltek. Így igen sok dörék kutya szaglását és életét vesztette ott.

A német védcsoportoknak az általános véleménynyel ellenkező ezen tapasztalata, a mely remélhetőleg csak az afrikai különleges földterület viszonyából eredt, tehát kivételt kell hogy kepezzen, mert a francziák, kik Tuniszban a kabylok ellen harcoltak, igen szívesen bizonyítják, hogy gyakori veszedelmes megtámadtatásuktól csak a négylábu őrző okossága és ügyessége mentette meg; pedig a francziák hadikutyája ellentétben a gondosan kiválasztott fajú német hadikutyának, kevésbé nemes korcs faj, melyet a határszéli csempészek szoknak használni.

Az amerikaiak a hadikutyát a forró Filippini-szigeteken is előnnyel használták.

Az orosz-török háborúban ugylátszik, hogy ez okos állatokat csak a szultán csapatai használták; legalább Skobelev tábornok elismeréssel emlékezik meg azok okosságáról és ugyancsak ő volt az első magasabb rangú tiszt is, a ki Oroszországban hadikutyákat idomított. A törökök az ázsiai juhászkutyát használták, Oroszország egy ehhez hasonló tanulékony és hadi célokra alkalmas kutyafajtát a Kaukaszban talált.

A czár birodalmában a kutya tenyésztése és idomítása is, mint sok más, csakhamar elhanyagoltott, mert midőn a kelet-ázsiai barcztérre ilyen állatokat akartak küldeni, az orosz kutyatenyészetnek sehoggy sem sikerült a szükséges és minden tekintetben alkalmas anyagot előkeríteni. Vilmos német császár akkor három ilyen idomított kutyát ajándékozott az egyletnek, melyek a távoli keletre el is küldettek, de használhatóságuk eredményéről mit se lehetett hallani.

Sajnos, hogy von Loszberg védcsoportbeli százados közleménye csak eddig terjed, mert abból első tekintetre is kitűnik, hogy nemcsak a saját hazájabeli, hanem az amerikai, török és orosz hadikutyák történetét is ismerte, és így közleményének rövidsége miatt sok érdekes adatot fogunk nélkülözni, bár a meglévőkből is sokat tanulhatunk.

A közlemény szerint ugyanis bátran állíthatjuk, hogy túszebokrokkal fedett terep a kutyák mozgását jelentékenyen befolyásolja és hogy a rövidszőrű bundával fedettek a hosszuszőrűek felett határozott előnyben állanak; hogy a kutya szaglási képességét a tömör, nedves levegő előnyösen, a ritka, száraz levegő hátrá-

Villamos és gőzre berendezett gyár újaból nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítési osztályának vezetője. Azért ne vásároljon semmilyen hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, orgona, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes katalógusát nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, Király-u. 58. sz. az érdeklődőknek. Külön költségvetés díjlanul. Kivétel a világ minden részére nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön külön árjegyzék kerül.

nyosan befolyásolja; végül, hogy a hosszuszőrű bundával bíró kutyát, nyírás esetén a meghűléstől óvni kell.

A közleményből az is világos, hogy Németországban a kutyák nemcsak rendőri és nyomozó, hanem hadiszolgálatra is idomíttatnak s hogy a törökök ilyeneket már az orosz-török háborúban oly feltűnő sikerrel alkalmaztak, hogy ennek nyomán az oroszok is hadikutyákat rendszeresítettek, végül pedig, hogy azok a franczia-kabyl harcmezőn is sikerrel használtattak.

No de most, addig is, a míg módomban lesz e négy-lábu katonák harczeri vitészségéről is bővebb adatokat beszerezniem, lássuk, miképp viselkednek azok békében, a közbiztonságért küzdők harczerén?

A már többször említett Gersbach Ferencz kitűnő szakértő „Der Polizeihund” című folyóiratának 1908/09. évi számban olvastam a következőket: „Egy *Gerhilde von Eckardstein* nevű nőstény Dobermann-pince, Bergerdorf Nerencz rendőrtisztviselő vezetése alatt feltűnő és jelentékeny szolgálatot tett az igazságszolgáltatásnak.

Mult év október 18-ról 19-re virradólag Bargelheide mellett egy Fischbecki illetőségű Walter nevű kereskedő ruhagyilkosságnak esett áldozatul és hétfőn reggel egy nagy vértócsában fekve, halva találtatt.

Homlokán több szurt seb tátongott, s mellette egy középnyagyságu véres kő hevert. A gyilkos áldozatát a kővel verte agyon. Walter a kérdéses éj folyamán egy ünnepélyen Fischbeckben tartózkodott.

A gyanu egy Hütscher nevű vorburgi (Tremsbüttel mellett) munkásra irányult ugyan, de bizonyítékok hiányoztak. Ugyanezért a bargelheidi hivatalfőnök megkeresésére a bergerdorfi rendőrhatalóság Nerencz rendőrtisztviselőt a Gerhilde nevű rendőrkutyával kedden este a nyomozásban való segédkezésre küldte ki.

Gerhilde rendőrkutya a hulla mellett sekített kővön az eset után lefolyt 48 óra múlva is megszimatozta a követ kezében tartott tettes szagát (műnyelven szólva „szimatot vett”) és az előtte teljesen ismeretlen vidéken, röviddel utána feltalálta annak lábnyomát is, melyet másfél órai járásra követett. A nyomok az összes kísérők nagy ámulatára a már elfogott Hütscher nevű vorburgi munkás ajtaja elé vezettek. A kutyának, hogy a nyomot követhesse egy kerítés zárt ajtaján is át kellett ugrania, a lakház zárt ajtója előtt pedig ugatni kezdett, a nyitott ajtón át végre egyenesen a távollevő Hütscher szobájába ment, mikor pedig ezt az udvaron át saját szobájába vezették, a kutya ugatva rohanta meg.

Hütscher halálsápadtan beismerte tettét és ment vissza végérvényes fogságába.

Ezen rendőrkutya Phanko lüdenscheldi rendőrfelügyelő tenyészdéjéből származott és elsőrendű képességeivel a szakértők figyelmét már a rendőrkutya-vizsgálatokon is magára vonta.

Egy „Maus” nevű hamburgi rendő kutyá mult év július 30-ról 31-re virradó éjjel az usztorbeck-utezai parkban egy férfit éppen akkor ugatott meg, mikor az egy szerelmes párt meglesett.

Ezen ismeretlen egyént a kutya vezetője, kit az előbbi agyonveréssel fenyegetett, a rendőrségre akarta vezetni. Az elővezetendő az elő perczekben nyugodtan haladt a vezetővel, egyszerre azonban visszafordult s a rendőrt oly gyorsan és erősen agadta gégéjén, hogy az szabadulni nem tudott. Ekkor a kutya a támadóra ugrott és karját úgy útharapta, hogy a rendőr őt letáporhette.

Tettes ezen támadását útközben még egyszer megkísérelte, de a kutya miatt újra eredmény nélkül. A rendőrségen is igen betykon viselkedett és sajnálta, hogy a rendőr kutyája is vele volt; fenyegetőzött, hogy majd meg fogja ő ezért mutatni, hogy kivel van nekik dolguk. A tárgyalás napjára a rendőr kutyájával volt mint tanu megidévezve és tettes hatóság elleni erőszak miatt őt havi fogságra ítélletett el. Ezen esethen a rendőr egy igen erőteljes, erőszakosságokért és rablásért már több ízben büntetett gonosztövvel állott szemben, ki mint ki is jelentette, fenyegetéseit csak a kutyától való féltelmében nem hajtotta végre.

Zahlbuchban, Mainz mellett, mult év december 25-én éjjel egy tyúkolha ismeretlen tettesek betörték s onnan őt ruczát ellopva, azokat mindjárt az ől mögött le is ölték.

Nerő rendőrkutya (Dobermann és Airedale keresztezés), mely Huf mainzi rendőr tulajdonu, a következő napon a nyomokat Mainzig egy házig követte s ott azt összekevese, a tettest, ki tettét előbb tagadta, feltalálta.

Elmhornban mult év december 29-én ismeretlen tettesek egy aranyműves üzletébe betörték és 2000 márká értékű aranyeműt elloptak.

Ugyanezkor két éjjeli alak egy rendőr előtt gyanusnak tűnt fel; el akarta őket fogni, de azok megugrottak. A rendőr az egyiket üldözöbe vette és kutyáját is utána küldte. Az óriási testalkatu betörő és a rendőrkutya között heves küzdelem fejlődött ki; a betörő a kutyát minduntalan lerázta magáról, de az ismételt erőlyesen rárohant és sikerült őt mindaddig feltartóztatni, míg a rendőr is megérkezett.

A betörőnél, ki egy ismert hörtöntöltelék volt, az aranyművestől ellopott összes ékszerek megtaláltattak. Biztosra vehetjük, hogy kutya nélkül a rendőr nem foghatta volna el a betörőt.

Aachenben egy csoportosulást csak a kutyája segélyével tudott egy rendőr megzabolázni.

Lüneburgban Szilveszter éjjelen egy vadászberlő a területén egy orvvadászszal találkozott, kit több ízben megadásra hívott fel, de az felelet helyett egy lövést tett reá és elmenekült.

A rendőrségnél tett azonnali feljelentés alapján Wenk

A legjobb órák,

legszilárdabb ókzerek, egyszerűtől a legdrágábig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi Jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

mindháznál Szegedem.
Javitásolt 5 évi Jótállás mellett.
Aranyozók ingyen!

A Lefroy-, Aberdeen- és Haddo Peak-csúcsok.

Bizálli a Banff-fürdőben.

Íképelt a Cordillerák vidékéről.

rendőr „Cilly” nevű rendőr-kutyájával a helyszínén megjelent és sikerült annak segélyével alig két órával az eset után a vadorzót egy lüneburgi munkás személyében kideríteni, ki a cselekményt be is ismerte.

(Vége köv.)

A csendőrlegénység nevelése.

Irta: Argus.

(Vége.)

Neveljük, oktassuk őket az előljárók és bajtársak iránti teljes bizalomra.

Ezt az által érhetjük el, ha a valamely felvilágosításért hozzánk forduló alárendelteket, ha arra képesek vagyunk, a legjobb akarattal, a bajtársi érzés jóakaró hangján, világosítjuk fel és oktadjuk ki. S az által, ha minden alkalommal tisztességes, jóakaratu és jóindulatu bánásmódban részesítjük. S ha kérdéseire, képesítésünk vagy megfelelő szakismeretünk hiányában megfelelni nem tudnánk s ennél fogva őt fel nem világosíthatnánk, ezt inkább ismerjük be előtte, hogy sem kíváncsiságára czélzó gyanús megjegyzéssel utasítsuk el magunktól. Ez könnyen rossz vért szülne s bizalmát megingatná bennünk. Pedig az alárendelteknél jóakaróját, büszséget, jóindulatu tanácsadóját kell ősrparancsnokában látnia.

Nagyon természetes, hogy mindezeknek már a próbacsendőri előkészítő tanfolyamban így kell történnie. Ha ez így történik, bizonyára nem fordul elő, hogy a próbacsendőr, már az alig egy-két heti kiképzés alatt, elidegenedik a testülettől, megijed a szerinte óriási tananyagtól s gyengének érzi magát az eléje táruló s még ismeretei hiányában legyőzhetetlennek látszó nehéz feladat megoldására.

A lángész kiváló isteni adomány, de nagyon kevesen részesülünk belőle. Vasszorgalommal lehet ugyan pótolni, de ez a tulajdonság is kevés emberben található. Az emberiség legtöbbje csak alig haladja túl a szellemi tehetőség közepes határát, még azok között is, a kik magasabb kiképzetésben részesültek. Mit várhatunk tehát azoktól a próbacsendőröktől, a kiknek legnagyobb része a szellemi művelődésnek csak éppen a legkezdetlegesebb fokáig, a betüvetés tudományának elsajátításáig való képesítésben részesült.

Tekintettel azonban arra, hogy a bármely alkalmaztatásban követelt tudnivalók összessége, a teendők szerint váltakozó sablonosságán alapszik, a csendőri tudnivalókra meg lehet tanítani a gyengébb felfogású egyéneket is. Csakhogy valamivel több idő alatt és több türelem mellett, mint az élénkebb felfogásukat. Ha azonban a nehezebb haladásnak a valódi okát megtaláljuk s az oktatási módszert a felfedezett okok csökkentésére irányítva alkalmazzuk, az eredmény nem fog elmaradni.

A lovasághoz kerülő ujonczokat lovagolni, a gyalogághoz kerülőket jární, menetelni tanítják. Pedig nagyon

lehetséges, hogy az a lovasujoncz azelőtt már évéken át lovagolt, a gyalogsági ujonczról meg éppen bizonyos, hogy a saját lábán járt addig is, míg katonáékhoz nem került. Éppen így vagyunk a beszéddel is.

A csendőrséghez kerülő próbacsendőrök mindannyian tudnak beszélni. De legnagyobb részük előtt teljesen ismeretlen fogalmak a tantárgyaink különös kifejezései, sőt még a könyvek nyelvezete szerint való beszélés is nehéz nekik, az ő különféle tájszóláshoz szokott beszélő képességükkel szemben. Ez okozza aztán, hogy olvasási tehetőségük nehézsége mellett nem képesek a tantárgyak nagyobb részét, csakugy olvasgatás mellett, a nem éppen helyesen követett módszernek megfelelőleg szóról-szóra megtanulni és felmondani. S viszont ugyan ezek a katonaságnál, a szóbeli előadás és magyarázás mellett, ha nem is játszva, de sokkal könnyebben tanulták meg a szabályoknak és a törvényeknek azt a részét, a miket tudniok kellett.

Fölöttébb ajánlatos volna tehát a próbacsendőr előkészítő tanfolyamon, a kezdőkkel legalább három hónapon át, az olvasva és magyarázva tanulást megbonosítani akkép, hogy az előadás ideje alatt, az éppen előirt tantárgy oktatásra kerülő részét, ahányszor és a hány tanonczczal csak lehet felolvasatni s közben az oktató a felolvasott részt, a saját szavaival ismételt magyarázná s mindezeket az élénkebb felfogásuakkal utána mondatni megkísérelné. A tanórán a hallgatók figyelme fokozottabb fegyelem alatt áll s könnyebben felfogja az előtte ismételt felolvasott és megmagyarázott tananyagot, mintha a tanórán kívül kétszer annyiszor elolvassa is. Sőt az ajánlott módszer szerinti oktatás mellett, a tananyagot, a tanórán kívül való olvasgatása már csak ismétlésszámba menne.

Hogy az ekként való oktatás célravezetőbb és eredményesebb lenne, bizonyítja az, hogy ha ugyanannak az egyéneknek, ugyanazt a néhány sorból álló parancsot vagy meghagyást szóbelileg, az ő szavai szerint megmagyarázva adjuk át, hogy azt valakivel közölje, sokkal inkább meg tud felelni a megbízatásnak, mintha írásból tanultattuk volna vele.

Mikor pedig a három hó elteltével a könyv irálya szerinti beszédet elsajátította, vagy legalább is megfelelő ismeretet szerzett a különféle kifejezések között, a negyedik, illetve a gyengébbeknél az öt- és hatodik hónapban már a tanóra alatt ne az oktató kérdezze ki őket, hanem az ő felügyelote alatt egyiket a másikkal kérdeztessék ki s a kérdező igazítsa helyre a felelőt, ha hibázik. Így mind a kettőnek a figyelme egyszerre a tárgy köré összpontosul egyrészt, másrészt az eljárás felkelti az ambíciót mind a kettőben s egyidejűleg a többiben is, mert minden kérdező arra törekszik, hogy hibát leljen az előadásban, az előadó pedig, hogy helyreigazításra okot ne adjon. Az oktatónak ezalatt nem

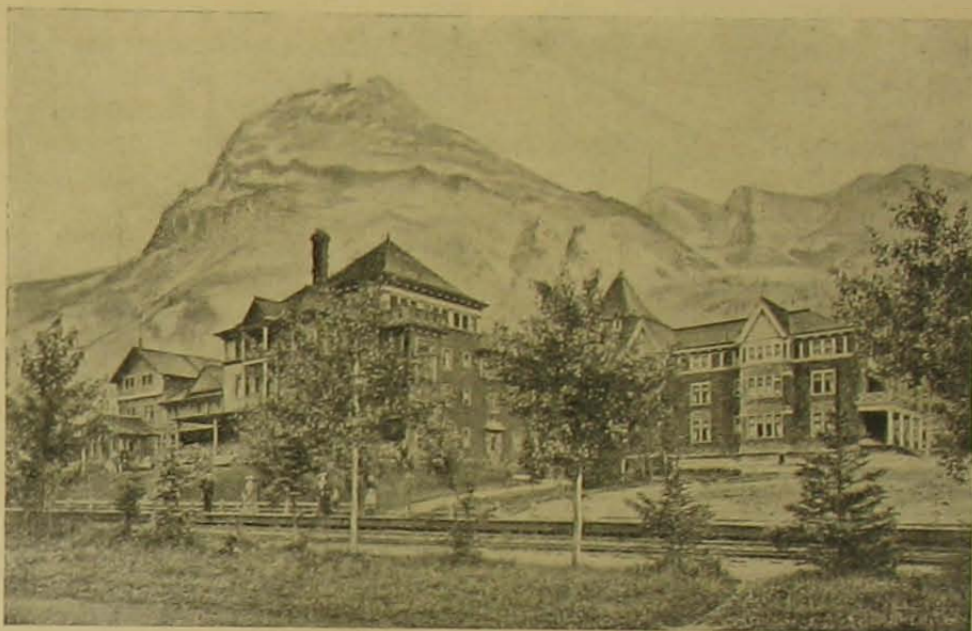
Ha fáj a feje

ne tévővázsek, hanem használjon azonnal

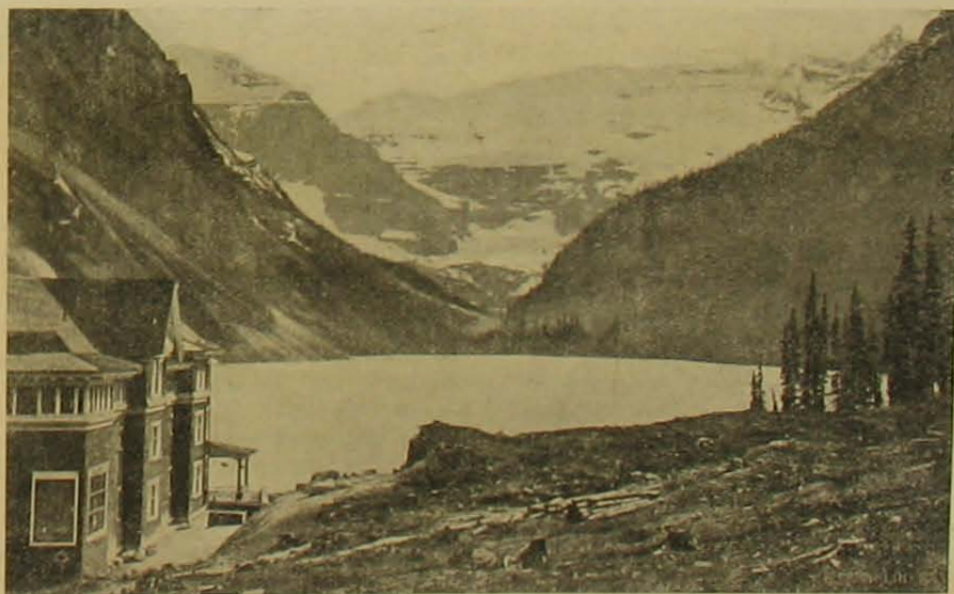
Beretvás-pastillát

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást eltüntet. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.

Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboz nál ingy. postai szállítással.

Nyaralók Fieldben.

Louise and Chalet-tó.

Képek a Cordillerák vidékéről.

volna más dolga, mint a felügyelet s ba szükséges, az észrevételeknek magyarázat által való kiegyenlítése.

Ilyen oktatás mellett, a tanonc nem csak megtanulná a tananyagot, hanem, a mi a legfőbb, meg is értene. Meg is értene, mert nemcsak a feleletet, hanem a kérdést is megszokná. Emellett, az oktató magyarázatából megismerné az előtte szokatlan és nehezebb kifejezések jelentőségét is.

A mennyiben pedig az örsökön a rendszeres időközökben iskolát tart az őrsparancsnok, ugyancsak ezt a módszert kellene meghonosítani ott is, természetesen a szokásos bemagolás mellőzésével.

Az altiszti tanoncoknál az első két hónapban ugyan ezen módszer szerint kellene folytatni az oktatást. Később pedig, hogy a hallgatók — elnevezésükhöz biven — ne csak a folytonos hallgatásra legyenek kárhóztatva, óránként és felváltva az előadói tisztet kellene betölteniök és az éppen előadásra kerülő tananyagból társaiknak magyarázatot kellene tartaniok. Természetesen az oktató felügyelete alatt, a ki magyarázó felvilágosításokkal mindannyiszor helyreigazítaná, valahányszor tévedne.

Tapasztalható jelenség egyeseknél még a büntetéseik kikérdezésénél is, hogy bár teljesen kész anyag van a kezében, jegyzetei is vannak az egész ügyről, mégis a másodcsendőr, a bizalmi egyének és a büntettes együttes jelenléte által előidézett nyilvánosság következtében zavarba jön, nem tudja feltenni a kérdéseket a kellő formában; nem tud a kezében levő gyanuokokból más és más kérdéseket teremteni, a feleletekből új kérdéseket formálni.

Mindezek nem történhetnének meg, ha a csendőrök az oktatás alkalmával, de különösen az altiszt-képző tanfolyamon, a hol tapasztalt oktatók előtt vannak, naponként, illetve óránként felváltva előadókul alkalmaztatnának, a tanosztálybeli nyilvánosság előtt magyarázatokat tartanának s ekként a nyilvánosságot s ugy az altiszti, mint a tiszti előjárók jelenlétét megszokván, nem jönnének a könnyen tudatlanságnak minősíthető kínos zavarba egyrészt, másrészt az elsajátított, szakszerűen ismertető, közvetlen, élénk előadás és a gyengébbek által nehezen megérthető tananyagrészeknek felvilágosító magyarázata által eredményesebben is oktathatnák majdan alárendeltjeiket s ebben még a ritkábban látzott tiszti előjáró jelenléte sem feszélyezné őket.

Mindezekon felül nagyban elősegítheti az oktatás eredményességét s az oktatásnál szükséges bátorság elsajátítását még a feltétlen bizalom is.

Ha az alárendelt vagy a tanonc, teljes bizalommal fordulhat minden, az általa könnyen meg nem érthető vagy fel nem fogható dolgokban felvilágosításért parancsnokához vagy oktatójához; ba annak részéről minden

alkalommal jóakaratu és jóindulatra mutató bánásmódban részesül; ba nehézkes felfogása miatt a többiek előtt gunyos, sértő, kicsinylő kifejezésekkel nem utasítatják vissza, hanem kellő magyarázatot nyerhet; ba nehezkesebb felfogása nem minősítetik mindjárt közömbösségnek és a tanulásban való banyagságnak: bizonyos, hogy több szorgalommal és megfelelő jóakaratu felvilágosítások mellett több eredménynyel is sajátítja el a tudnivalókat. S emellett előjárójába, oktatójába vetett bizalma s az iránta tanusítani köteles tisztelete is növekedik, szilárdul.

Miután pedig csak az a cél kell hogy lebegjen szemünk előtt, hogy a csendőrlegénység, különösen a testület gerinczét képező altiszti kar nevelését a lehető legmagasabb színvonalra emeljük s ezáltal működésében tökéletesbitsük, hagyjuk el az oktatás és nevelés terén mindazon sablonszerű ódiságokat (a magyarázat nélkül való bemagoltatás s ebből kifolyólag az értelem nélküli felmondás stb.), a melyek az előrehaladásban bennünket gátolbatnának, baladjunk előre vállvetve közös akarattal a kitűzött cél felé, mert csak úgy fejlődhetünk s csak így bathatja át működésünket minden téren — a szemnek és elmének egyaránt jóleső — világosság: a tudás világossága.

Tebát: legyen világosság!

A spanyol király Féltoronyban.

Irta: Egy jelenvolt.

A minap egy fénykép jutott kezembe, mely a spanyol király ő Felségét ábrázolja, midőn a mosonmegyei Féltorony községben besenyei László Albert ezredesnek, a m. kir. VI. számú csendőrkerület parancsnokának jelentését fogadja.

Ezen kép néhány ritka és változatos nap emlékeit idézi föl bennem, melyeket mint az annak idején — a királyi vadászatok alkalmával — összpontosítva volt csendőrség egy tagja ugyancsak Féltoronyban tölteni szerencsém volt. A féltoronyi kastély Frigyes főherceg ő királyi Fensége magyaróvári birtokának s az egész vidéknek úgyszólván gyöngye.

Gyönyörű fekvésénél s fejedelmi berendezésénél fogva egy királyi pár méltó fogadására, a vadászterület pedig óriási kiterjedésénél s páratlanul gazdag vadállományánál fogva egy ily nagyzebásu vadászat rendezésére kiválóan alkalmas.

Egy valóban fejedelmi udvartartás pazar külső díszé, a király vonzó, érdekes egyénisége s páratlan, szívélyes közvetlensége, a királyné ragyogó szépsége, a nagy vendégsereg s a gyönyörű őszi időben lefolyt vadászatok nagyszerű eredménye oly élvezetessé és érdekessé tette az akkori szolgálatot, hogy annak nehezségéről megfeledkezve s az óriási felelősség súlyát nem érezve, az egész életre kiható felejthetetlen emlékek tartozunk Frigyes királyi herceg ő Fenségének, ki főuri birtokán a rokon királyi párt egy oly fogadásban részesítette, hogy pazarabbat, szívélyesebbet s fényesebbet elképzelni sem lehet.

Merkur kerékpárok

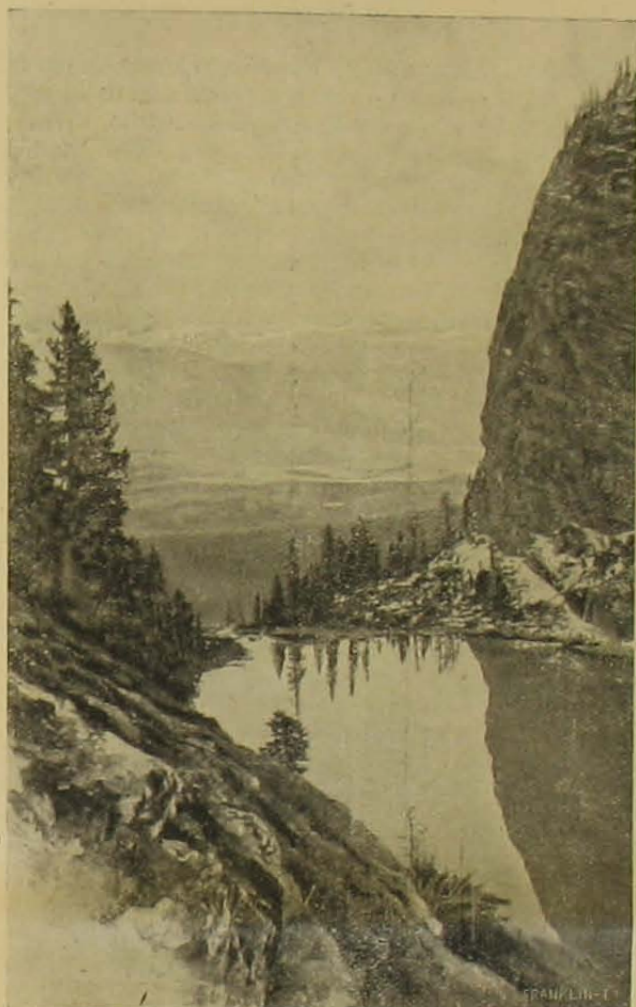
Csendőrségi alkalmazottak képképből 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részesülnek. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

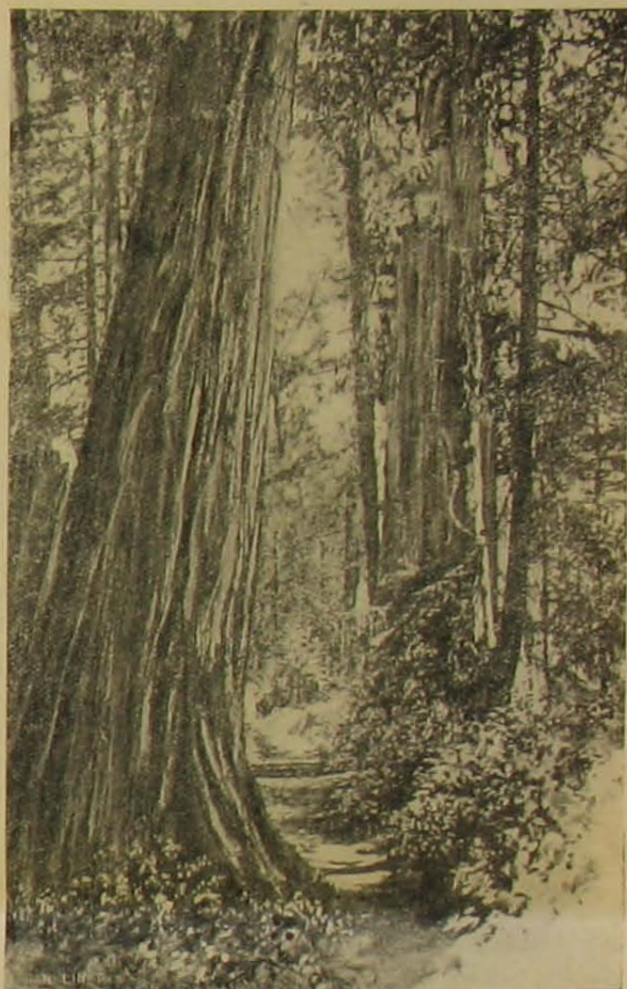
kerékpár- és varrógép nagyraktár

SZEGED.

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jótállás mellett. Csakély havi részletfizetésre.

Az Ágnes-tó völgye.

Részlet a Stanley-parkból.

Képek a Cordillerák vidékeről.

XIII. Alfonz, Spanyolország fiatal királyán meg is látszott, hogy igazán jól érzi magát. Mint szenvedélyes vadász és elsőrendű lövő tapasztalhatta, hogy nálunk még van annyi vad, hogy időközönként képtelen volt mindazt elejteni, mi eléje került, daczára annak, hogy négy duplacsövű puskáját két iskolázott vadásza akrobata ügyességgel nyújtotta a királyi vendég kezeibe. Oly sok volt a vad, hogy a Felség kezeit leeresztve, az élvezettől sugárzó arcczal mondotta: «No, ilyen nem is képzeltem magamnak». — «Nem bírom már». De néhány pillanatnyi szünet után csak ismét szólottak puskái s a bajtók ismét csak nem győzték a királyi vadász által elejtett vadat összeszedni. Fültanuja voltam, mikor egy napon négyszer hangzott el a hajtók éljenzése — 400 nyulat lőtt aznap a király — s ki tudná megszámlálni a fázczánok és foglyok tömegét, melyeket aznap a királyi vadász sörétje ért.

Magam is szenvedélyes vadász vagyok, sok jó lövővel találkoztam életemben, de nem hittem volna, hogy legyen ember, ki a puskát játsszi könnyedség mellett ily bámulatba ejtő ügyességgel kezeli. Saját szememmel láttam, mikor kilencz nyúl majdnem egymás bántán, ijedségükben szörnyü iramodással tartott a király felé; lehetetlennek hittem, hogy legalább egy tapsifüles ne tudjon menekülni. Rosszul gondoltam! alig jött a

csoport lőtávolságra, gyors egymásutánban kilencz lövés dördült el a király puskáiból s a kilencz nyúl szagatott vonalban a szántásban hevert.

A vadászatok délelőtt kilencz órától délután 4—5 óráig tartottak s a fejedelmi vendégek ezen idő alatt alig pihentek, hanem — egy rövid étkezést kivéve — szünet nélkül tartottak a hajtóknak előrenyomuló, ezrekre menő seregével.

*

A királyi látogatás alkalmával besenyei László Albert ezredes parancsnoksága alatt, Nagy Vilmos s románjai lovag Czögler Gusztáv főhadnagy, valamint 60 csendőr ügyelt Féltoronyban a királyi pár biztonságára.

Az utolsó napi vadászat Magyaróvár felé huzódott, hol a királyi pár vonatra szállva, Bécsbe utazott. Már előzőleg egy udvari ebéd alkalmával, de a bucsuzásakor is úgy a király, mint a királyné ő felsége, az összpontosítva volt csendőrség parancsnokának, besenyei László Albert ezredesnek páratlanul szívélyes és lekötélvező módon ismételtlen megköszönte fáradozásait. A legénység magatartása és kinézése pedig már a vadászatok alkalmával képezte a fejedelmi vendégek résséről ismételt dicsérő elismerés tárgyát.

HIREK.

A bázigazda, Frigyes királyi herczeg, nem győzte eléggé teljes elismerését a köszönetét kifejezni. Hogy mennyire büszke lehetett a csendőrségre, mutatja azon körülmény, hogy minden alkalmat felhasznál, hogy az uradalmainak területén szolgáló s általa személyesen ismert altiszteket királyi vendégének bemutatassa; ilyenkor a királyljal egy kocsin ülve, fogatát megállíttatta, az illető altiszteket magához intette s azt valóban lekötöző szavakkal mutatta be királyi öcscsének.

A kifogástalan rend s azon körülmény, hogy a tiz napi vadászatok alatt a legcsekélyebb incidens sem történt, a királyi vendégeket annál kellemesebben lepte meg, mert csodálkozásukra csendőrt sohasem láttak.

Később hallottuk azután, hogy ez a fejedelmi vendégek között beszéd tárgyát is képezte s hogy mindenki csodálkozott ezen a »boszorkányságon».

Nem vélek szerénytelenséget elkövetni, ha azt állítom, hogy a spanyol király ö Felsőregnek Féltoronyban való tartózkodása ily zavartalanul folyt le, az nagyrészt az ott összpontosítva volt csendőség munkájának, első sorban pedig besenyei László Albert ezredesnek tulajdonítató, ki nagy szaktudással, tapintattal, körültekintéssel és lankadást nem ismerő buzgalommal oldotta meg nehez és felelősségterhes feladatát. Hálás szívvel s parancsnokunkra büszkén vettük tudomásul a királyi elismerésnek ismételt kifejezését s ebben mindnyájan nehez, éjjel-nappal tartó, fáradalmas és felelősségteljes szolgálatunkért kitüntető kárpótlást nyertünk.

Adná egy kedvező sors, hogy még máskor is legyen a testületnek alkalmá Spanyolország fiatal királyának zavartalan itt időzéséről gondoskodni.*

KÉPEINKHEZ.

Képek a Cordillerák vidékéről.

Az északamerikai begylánczolat, a hatalmas Cordillerák egyes részét mutatjuk be olvasóinknak a jelen számunkban között képekben. Az európai Alpsekhez hasonló eme begylánczolat Amerika északi részén, Alaska hideg vidékén kezdődik s délfelé, a forró California irányába haladva átszeli Canada és az Egyesült-Államok területét. A begyláncz egyik legszebb és legfestőibb képét nyújtja az ugrnevezett Rocky-Mountain hegység, mely magasratörő havas csucsaival és sötét völgyeiben levő csillogó tavaival éppen Canada vidéken valóságos természetű panorámát tár elénk. Van is igen sok látogatója, különösen nyáron, özőnlük ide Amerika szórakozni vágyó lakossága. A hegység legkisebb pontjain vendéglők, üdülőhelyek emelkednek; az alig bozzáférhető völgyeken át jól járható ut vezet s a legszélesebb csucsokon menbázak állanak. Magyar véreink közül is sokan laknak e tájon szétszórva. A legnagyobb központjuk Letlbridge, amelynek tárnáiban százával vannak a magyar munkások. Jól keresnek mind és soraikkal is meg vannak elégedve. Mégis csak bajtja, készíti őket hazafelé a honvágy, s nagyobb részük, ha pár év alatt szerez egy kis tőkét, ott hagyja e festői szépségű, de ránezve mégis idegen vidéket és siet haza a hármashérez és négy folyam tájára; mintha ezzel is a nagy költő ama szavait: »Itt élned, halnod kell!», akarná valóra váltani.

* Őszintén sajnáljuk, hogy technikai okok miatt nem vagyunk abban a kellemes helyzetben, hogy az érdekesen leirt vadászatokról néhány képet közölhesünk. (Szork.)

Tömeges mérgezés. A bíbarmegyei Mezőkeresztes községben Tóth Lajos ottani lakos márczius 10-én meghalt s miután a halottkémlést fogantatosító orvos a balál okául agybűdést állapított meg, Tóth bullája másnap el is temettetett. A temetés után az elhunyt ismerősei annak lakására menve halottitort ültek, a melyen természetesen pálinka mellett siratták társuk kimulását. A halottitort azonban igen szomorú kimenettelű volt, amennyiben a résztvevők közül a tor után bárom nap alatt tizenegyen követték elcsiratott társukat, míg hárman súlyosan megbetegedtek. A tömeges halálozás okát felderítendő, a nagyváradi királyi ügyészség a vizsgálatot — az ottani örs közbenjöttével — elrendelte s a halottak felbonczolása alkalmával megállapítatott, hogy az elbalt egyének valamennyien mérgezésnek lettek áldozatai. A vizsgálat során megállapítást nyert az is, hogy a mérgezés az elhunytak által elfogyasztott pálinkában volt, a mi annál is inkább nyilvánvaló, mert a torozók ugyanabból a pálinkából ittak, a mely az utólag fogantatosított bonczolás adatai szerint, Tóth Lajosnak is halálát okozta. A mérgezés mineműségének megállapítása az ügyészség által e czélből — egyes hullarészek megküldése mellett — megkeresett országos vegyész feladata lesz. A csendőri nyomozás, melyet Nagy járásörmester tizenkettedmagával folytat, azt állapította meg, hogy a mérget valószínűleg maga az iszákos és életunt Tóth Lajos keverte a pálinkába nyilván öngyilkossági szándékból, a mely cselekményének kivüle még 14 ártatlan ember esett áldozatául.

Rablógyilkosság. Márczius 16-án reggel 5—6 óra között a Szikszó és Alsóvadász közötti törvényhatósági uton Gutman Adolf szikszói terménykereskedő az alsóvadászói fióküzletébe menetközben Alsóvadász közelében, forgópisztolyból kétszer fejbe löve, meggyilkoltatott és kirabolatott. A nyomozást László János járásörmester, szikszói örsparancsnok bevezette és a tettest Losonczy Károly alsóvadászai lakos személyében kiderítve letartóztatta.

Egy csendőr meglövetése. Resiczabányán márczius 14-én este háromnegyed 9 órakor Weiszer József ottani lakos Szegedi Viktor szintén resiczabányai lakost, a nyílt utcán forgópisztolyból bálbálöve, életveszélyesen megsebesítette. A lövés zajára elősiető Kosik János sétáló csendőr a merénylő Weiszerral szemben, szolgálólalig föllépve kardot rántott és annak karját megrágvá, rajta 12 nap alatt gyógyuló sérülést okozott, Weiszer abban a pillanatban, a midőn Kosik csendőr ellene a vágást intézte, Kosik csendőrré lött és azt mellen találva életveszélyesen megsebesítette. Weiszer az örs által el-fogatott, Kosik csendőr pedig gyógykezelés végett a temesvári cs és kir. katonai kórházba szállíttatott.

Orvtámadás. Márczius 16-án éjjel háromnegyed 12 órakor a somogy megyei Gadány községben portyázó mesztegnyői örsbeli járőrre orrvadászok két eredménytelen lövést intéztek. Járőr az orrvadászok lövéseit szintén két lövéssel viszonzta, a lövések eredménye azonban, miután az orrvadászok elmenekültek, ismeretlen. Az ismeretlen támadók ellen a nyomozás folyik.

Kérelem. Szigeti János Bács községben állomásozó örsvezető kéri Bartha Ödönt, a ki vele a cs. és kir. 63. gyalogezredben mint szakaszvezető együtt szolgált és később az I. számn csendőrkörület állományába lépett, hogy címét vele közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Röntgensugár, mint bizonyítási eszköz. Sötét éjszaka történt az a verekedés, melyben H. egy revolverlövés következtében életveszélyesen megsebesült. A könnyen bekövetkeztető komplikációk arra késztették a nyomozó közegeket, hogy H.-t eskü alatt hallgassák ki, és e kiballgatás alkalmával H. azt állította, hogy a lövés L.-től származik. Az L. ellen megindított nyomozás azonban azon eredményre vezetett, hogy L. bűnösege teljesen valószínűtlennek látszott, és a gyanu H. testvéreire irányult. Az eljárást L. ellen beszüntették, és H. ellen megindították a nyomozást hamis eskü miatt. A nyomozás során megállapították, hogy L.-nél akkor este egy hat milliméteres, H. testvérénél egy kilencz milliméteres revolver volt. Miután a golyó, amely H. testébe furódott, bennmaradt a hátában, megvizsgálták röntgensugarakkal. Több fotografiát vettek fel, s midőn a H. testében lévő golyót egy hat milliméteres és kilencz milliméteres golyóval összehasonlították, a legnagyobb biztossággal állapították meg, hogy a H. testében lévő golyó nem lehet kilencz milliméteres. H.-t azonnal szabadlábra helyezték. A terhelő tanuvallomások következtében a röntgensugarakkal való fényképezés nélkül biztossan elítélték volna hamis eskü miatt.

Tavaszi teendők a gyümölcsösben. A tavaszi munkát a hernyózással kezdjük. Óvjuk meg a hernyót pusztító madarak fészkeit, a mobot és zuzmót tisztítsuk le, az elszáradt, megsérült beteg ágakat távolítsuk el. Ha ültetni akarunk, ezeket tartsuk szem előtt: Legyen a gödör nagy és tágas, mert a mély ültetés a fának bizonyos halála. Az őszi ültetés előnyösebb a tavaszinál. Az ültetésnél a fát folyton rázogatni kell. Ne ültessük sűrűn a fákat. Ültetésre a 3—4 éves csemeték a jók. Legtávolabb ültetendők a dió-, gesztenye-, cseresznyefák, 12—14 méternyire. Kajszin barack, meggy, mandula 5—6 méternyire. A gulafák 4—6 méter távolsággal beérik.

A jótékonyág szédelgői. A jótékonyág czimén való szédelgések Angolországban virágznak legjobban. Ime egy pár eset: Valaki — rendszerint valamelyik házaspár — jótékony egyesületet alapít például elhagyott gyermekek felségélyezésére. Megkezdődik a gyűjtés. A látszat kedvéért felnevelnek egy árvát, de ez az egybegyűlt összegnek tizedrészét sem emészti fel, a pénz legjava a jószívű ravasz kezdeményezők zsebébe vándorol. Londonban már évek óta fennáll a rossz bánásmódban részesített és ébező macskák védelmére létesült társaság, a mely évenként hetven ezer koronát szed össze a tagoktól. Nemrég kitudódott, hogy a szegény macskák nem kaptak mást, mint kloroform-pilulákat, a miktől szépen a másvilágra költöztek. Van egy hölgy, a ki kolduló-leveleket szokott küldözgetni az özvegyekre jutott asszonyokhoz és a sorok között azt sejteti, hogy ő intim viszonyban volt a megboldogulttal. És még sok ilyen sötét alak élőködik Angolországban a jótékonyággal.

A legmélyebb furólyuk. A földön a legmélyebb furólyuk Oroszországban, Ribnik közelében van. Itt ugyanis kőszéntelepek vannak és újabban igen mélyen fekvő rétegek után kutatnak. Cucbov faluban egy furólyukon dolgoznak, melyben már a múlt év decemberében 2156 méter mélyen voltak. A furócső átmérő ebben a

mélységben negyvennyolcz milliméter. A furást ez évben folytatták és kétezerkétszázötven méter mélységig akaruk lejutni.

Az elnökök bibliái. Az Egyesült-Államok újonnan megválasztott elnökei az ünnepélyes beigtatás napján esküt tesznek s eskü alatt kezük a szentírásón nyugszik. A mikor most az új elnök, Taft beigtatásának napja közeledett, megindult a találgatás, hogy milyen bibliát fog ő használni az eskü letétele alkalmával. Mert az új elnökök mindig más és más bibliát használtak a beigtatáskor. Így például, midőn Clevelandot beigtatták, ő egy kis bibliát tartott a kezében, melyet az édesanyjától kapott gyermek korában az egyszerű kötetű könyvet s megőrizte élete végéig. Második inangurációja alkalmával is használta. Mac-Kinley a néger püspöktől kapott egy nagy és gazdag aranyzárral és díszítéssel kiállított bibliát. A könyv marocói bőrből volt kötve, aranyozással ellátva és a szentírás egyes jelenetei olajnyomásban voltak megőrkítve a könyv belsejében. Roosevelt ugyanazt a bibliát használta, melyre newyorki kormányzóvá való megválasztása alkalmával esküt tett. Ezt a bibliát Rooseveltnek a felesége ajándékozta férjének esküdjük napján. Arról még nem érkezett hír, hogy Taft melyik bibliát használta mai beigtatása alkalmával.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratos vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olyesetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdésre előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézősködéseknek eleje vétessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

B. F. cs. ez. őrtő Izsák. Véleményünk szerint igen.

P. őrv. Mezőkaszony. Ha a követelményeknek egyébként megfelel: igen.

L. őrmester 120. Mogszakított szolgálati ideje csak legfelsőbb kegyelem útján számítható be, akkor is csak úgy, ha a megszakítás okhijában kívül keletkezett.

Girált. A btkv. 163. §-ába ütköző büntetés miatt feljelentendő, esetleg — ha a járőr szükségesnek tartaná — elfogható.

G. J. ő. 1. Irja tisztában, nem tuduk elolvasni. 2. «Miért nem hozza el a piaczekulcsot?» 3. «Látta, a mint a tolvajjött?» 4. Ennek elbírálása nem a mi hatáskörünkbe tartozik.

M. D. esendőr Lugos. Nyugodt lehet, pénze nincs veszélyeztetve; azon nyugdíjegyületnek számos esendőr, hivatalnok, orvos ügyvéd tagja van.

M. V. esendőr. 1. Olvassa el lapunk 1908. évi 1. számában K. J.-nek adott üzenetünket. 2. azon mi nem eegithetünk.

9287. Az idézett rendelet értelmében ugyan nem, de nincs kizárva, kérje szolgálati uton.

Érdeklődő. Ha megyei szabályrendelet nem tiltja, nincs beavatkozásra ok.

Csillag. 1. és 3. Okosabb dolgokon törjék fejüket. 2. Togerzni egymást. 4. Az 1908. évi 9287. eln. sz. honvéd ministeri rendelet — amely bizonyára az őrszel is közöltetett, — mérvadó.

Kérjen ingyen és bérmentve

képes árjegyzéket: cs. és kir. szab. sérvkötök-,
hygienikus gummiáruk- és betegápoláshoz szükséges
eszközokról.

KELETI J. orvosi műszergyáros
Budapest IV. Koronaherceg-utca 17.

M. J. Sepsiszentgyörgy. Ne reformokon törje a fejét; hagyja csak azokat az arra hiva ottakra; van Önnek annál fontosabb dolga is, azzal foglalkozzék.

Cs. S. Jósikatelep. «A pap sertései» és «A czipőfűző és olmaradt mátkaság» cz. cikkei nem közölhetők. Először is nagyon kates, hogy a süldők épp a járőről várták volna a kiszabadítást és ezért három napig türelmesen hallgattak volna a pinczében. De még kétségesebb az, hogy valaki, midőn esküvőjétől csak pár nap választja el, sőt épen jegyese szüleinél, imádottja közelében tartózkodik, gyujtogatásra gondoljon és ily módon veszélyeztesse a zás jövőjét.

L. A. örv. «Az iszákosságról» című cikke egészen jól indul; majd tülerőssé és személyeskedővé válik, aztán pedig egészen ellaposodik. Nem közölhető.

1876. A «Haranglopás gyujtogatással» című cikket alkalomilag közölni fogjuk. Türelm.

Enesi örs. Helyesen értelmezik.

Kiváncsi és L. E. Sorsjegyeik nem nyertek.

Gy. csendőr Birkis. Olvassa el lapunk 1908. évi 33. számában «S. P.» alatt adott válaszukat.

Családos. Lapozgasson egy keveset a folyó évi zsebkönyvben, a 62. lapon megtalálja kérdésére a választ.

Örs Korpona. Nem kaphat, mert a csendőrlégénységnek, mint katonaaállományú egyéneknek erre igényük nincs, (a sportruha viselése meg van tiltva), családtagsaik részére pedig ez a kedvezmény nincs kiterjesztve.

333. Nincs kizárva.

K. S. jörm. Nem lehetetlen, adja elő kérelmét szolgálati uton.

P. 1. Mindennemű jelentések az őrsirodában teendők meg. 2. Magánlakásnak tekintendő. 3. Sem 6 óra előtt, sem aztán nem kötelezhető arra, hogy azt megnevezze. 4. Szolgálati ügy Máskor okosabb dolgokon törje fejét.

Örs Nagyszurduk 21. Kérdésük még korai.

Kőrözsa. Nemcsak hogy nem illik, hanem még sértésézámba is mehet.

L. T. D. Nincs felvéve.

B. J. Ha társai beleegyeznek, miért ne?

Kiváncsi. Kuhn Ferencz báró Morva-, Koller Sándor báró pedig Csehországban született.

70. 1. Lapunk f. évi 11. számában «Künmagyar»-nak 1. alatti válaszukból megtudhatja. 2. Hazánk zászlója s illetőleg színeire nézve, épp úgy, mint a czimerére nézve régebbi törvényeink határozott intézkedést nem tartalmaznak. A képes krónikákban említés történik arról, hogy őseink vörös zászló alatt harcoltak, a melyen fekete karvaly (turul) madár képe volt látható, de ugyancsak ezen krónika szerint a magyar hadsereg a piros- fehér színű zászlót is használta. II. Endre királynak egy 1222. évben kelt okmányán a pecsét vörös-fehér-zöld selyemzsinóron függ. Ilyen színeket használtak általában. Magyarország színei gyanánt a vörös-fehér-zöld szerepelt. Ezen színek és ily színű zászlók elfogadása az 1848. évi XXI. tcz. 1. §-án alapul.

28 korona és H. F. csendőr Rozsnyó. Koronaór gyalogos napi zsoldja 90 fillér, a tizedesé 140 korona, az őrmesteré 150 korona. Azonkívül a koronaór gyalogos altiszti szolgálati jutalomdíja havi 30 korona, az altiszteké havi 35 koronában van megállapítva. Knhailletményük évi 190 korona. Tömegrendszerük a miénknek felel meg.

Lenke. 1. Szolg. utasításunk átdolgozás alatt áll; körülbelül egy év múlva. 2. Régen tervbe van véve, de bizonyosat nem tudni. 3. Sorjegyére később. 4. Majd rákörüln a sor. 5. A kamélias hölgy, A vasgyáros, A kis lord, A tékozló fiú, A dicősbég átja, A képviselő leánya stb. 6. Hecht-bankháznál Budapest, rendelje meg a «Merkur»-t. 7. Kérdése még korai. 8. Révai testvérek irodalmi in ézet r.-t. Budapest VIII. Üllői-ut 18.

1909. Nem.

Kiváncsi. Minden év január 2-án.

Gondos atya. Kérjen «Erzsébet királyné sanatórium igazgatóságától Budakesz» prospektust és a felvételő vonatkozó úrlapokat, azokból az összes tudnivalók kivethetők. Aligha sikerül ingyenes helyre bejutni. Napi ápolási díj négy korona. Segély iránti kérvénye — figyelemmel a fenforgó méltánylát érdemlő körülményekre — valószínűleg kedvező elintézését nyer.

Kőhalom. Kérdésére helyszüke miatt érdemleges választ nem adhatunk. Kérjen bármely alreálisoktól «Tájékoztató»-t, ingyen megküldik. Abban minden irányban van intézkedés.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Számtalány.

Egy apa átadott 90 darab almát 3 fiának, és pedig a legkisebbnek 10, a középsőnek 30, a legnagyobbknak 50 darabot, azzal, hogy adják el egyenlő árban s mindannyian egyenlő összeget hozzanak haza. A fiúk egyenként 20—20 fillért hoztak. Kérdés: hogy adták el az almákat?

Betűtalány.

OT & Anglia.

Megfejtési határidő: 1909 április 5.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kisorsolva.

Lapunk f. évi 11. sz.-ban közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: Káposztásmegyeri vadászatok. — Versetalány: Holló. — Számtalány:

5		1
0	9	6
4		2

*

Helyesen megfejtették: Deák járásőrmester Kiskunfélegyháza, a beszterczebányai örs, Huszár Mihály csendőr Bánokszentgyörgy, Gergely Sándor jörm. és ifj. Gergely Sándor Dész.

*

A kisorsolt Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjegyet a beszterczebányai örsnek Beszterczebányára elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

Körrendelet.

A kivándorlók északnyugati európai kikötők felé irányításának részleges korlátozása tárgyában:

14,995/1909. V. c. B. M. sz. Valamennyi törvényhatóságnak Budapest kivételével. Tudomás, műbeztartás és az alája rendelt hatóságokkal bason célból leendő közlés végett értesitem a törvényhatóságokat, hogy a Cunard Steam Ship Co. Limited liverpooli hajós cég részére a Fiumén át el nem szállítható kivándorlóknak az északnyugati európai kikötők felé irányíthatása iránt, az 1904. évi november hó 21-én 113,678. sz. a. kelt itteni körrendelet szerint ideiglenes megadott engedély részben megváltoztatásával, a Hamburg-Amerika Linie hajótársaság részére történő irányítást megtiltottam.

Budapest, 1909 febr. 4-én.

Andrássy a. k. belügyminiszter.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi márczius hó 1-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Egyeter Ferencz. a m. kir. I. számú csendőrkerületnél létszám felett vezetett ezredeinek, a saját kérelmére megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint rokkant, és mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlannak az állandó nyugállományba való helyezését * legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

* Az állandó nyugállományba helyezés napja: 1909. évi április hó 1-je.

Választott lakhelye: Budapest.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter úr által: nemesszeghi *Nemesszeghy* László főszámtanácsos, a m. kir. csendőrségi felszerelési anyagraktár főnöke, a m. kir. határrendőrség létesítése alkalmából szükségelt összes felszereléseknek beszerzése, bevizsgálása és elszállítása körül kifejtett és az államkinc tárra felette hasznos és rendkívüli munkásságáért.

A m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Balogh* Sándor cz. őrmester: mert a közbiztonsági szolgálat terén általában, de különösen a bajai városi őrsön léte alatt oly kiváló buzgalmat és eredményes tevékenységet fejtett ki, hogy a lakosság és batóság bizalmát kiérdemelte.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Horváth* Imre, *Kotáncei Hetesi* János, *Baranyai* János II., *Rédei Győző*, *Kondcs* Gábor, *Czeiner* György, *Bruncsics* Lajos, *Horváth* György I. és

Virág Ferencz csendőrök, a muraszombati szolgabírói járás területén elharapódzott gynyogatásoknak fáradságot nem ismerő buzgósággal és kitartással történt kiderítése körül tanusított eredményes tevékenységükért.

Pap József I. czimz. őrmester, 11 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes működéséért, valamint őrsének példás rendben tartása és alárendeltjeinek helyes befolyásolásáért.

Kolma Imre szekezárdi szárnybeli csendőr czimz. őrsvezető, e y veszélyes kóbor cigánykaravánnak ügyes és leleményes eljárással történt elfogása, az ugyanezen cigányok ellenszegülése folytán bekövetkezett fegyverbasználatnál tanusított bátor és nyugodt magatartása, valamint a fegyverbecsület férfias megóvásáért.

Megelégedésnyilvánítás.

A m. kir. V. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Czékus* László főhadnagy beszercebányai és

Somogyi Mihály badnagy ipolyesági szakaszparancsnokok, a tanosztályban levő büntügyi muzeum részére küldendő bűnjelek megszerzése és beszállítása körül kifejtett buzgalmukért megelégedésnyilvánításban részesítették.

Nyilvánosan megdicsértetett:

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Ferencsik* György csendőr, egy veszélyes kóborcigány karavánnak ügyes és leleményes eljárással történt elfogása körül tanusított eredményes közreműködésé t.

Kinevezettek:

1909. évi márczius hó 1-ével:

Csendőr-járásőrmesterekké:

<i>Horváth</i> Sámuel őrmester (1. rangsz.)	a VII.,
<i>Szalay</i> János	(2. ") a VIII.,
<i>Palkó</i> Sándor	(3. ") a II.,
<i>Vágási</i> Mihály	(4. ") a IV.,
<i>Vargyas</i> Márton	(5. ") a VII. és
<i>Apáthy</i> Domokos	(6. ") a II. számú

csendőrkerület állományában.

Előléptettek:

1909. évi márczius hó 16-ával:

Az öt évi tényleges csendőrségi szolgálat betöltése után:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Kiss István I., *Papp* Ferencz, *Bogyor* Sándor és *Ábrhám* József csendőrök, *csendőr czimzetes őrsvezetőkké.*

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter úr 1909 február 16-án kelt 157,037/V-b. számú rendeletével, a »Pesti Magyar Kereskedelmi Bank« kárára, 1908 október 28-án, Uj-

Brucker Győző Nándor és Társa
órás, ékszerész. **GYÖR 33. sz.**

A m. kir. csendőrségnek ingyen és bérmentve küldöm **500 képpel** ellátott árjegyzékemet. Kedvező feltételek. — Feltétlen tisztességes kiszolgálás. — Csendőrségi megbízható órák 5 évi jótállással.

pesten elkövetett bankrablás tetteseinek kézrekerítése körül kifejtett kiválóan szép és eredményes tevékenységükért a következő pénzbeli jutalomdíjakat adományozta:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Szekeres István cz. őrmesternek 500 K,

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Polgár Ferencz csendőr czimz. őrsvezető és *Polgár János* csendőr részére 50—50 K-t; továbbá

az 1909. évi február 11-én kelt 11,684/V-b. számú rendeletével, egy tűzvész alkalmával tanúsított buzgalomukért:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Kalina János őrmester, *Markó Kálmán* és *Kördös József* csendőrök részére 50—50 K-t; végül

az 1909. évi január hó 29-én kelt 7280/V-b. számú rendeletével, egy tűzvész alkalmával a vagyonmentés körül tanúsított buzgalmaért:

a m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

Csölle András őrmester részére 100 K-t.

Várakozási illetékekkel szabadságoltatott:

Bacconi György, m. kir. VII. számú csendőrkerületbeli járásörmester a megejtett felülvizsgálat alapján, mint jelenleg szolgálatképtelen 1909. évi február hó 1-étől számítandó további egy évre.

Választott lakhelye: Méréfalva.

Nyugállományba helyezettek:

1909. évi márczius hó 1-ével:

beczkói *Szombathy István*, m. kir. I. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant».

Választott lakhelye: Zágony.

Juga András, m. kir. VII. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfölkelési fegyveres szolgálatra is nem alkalmas».

Választott lakhelye: Zetelaka.

Máté Elek, m. kir. VI. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is nem alkalmas».

Választott lakhely: Kisczell.

Gáli Gyula, m. kir. II. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint

«rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhelye: Baja.

Várhegyi Sándor, magyar kir. III. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfölkelési szolgálatra is nem alkalmas».

Választott lakhelye: Kalocsa.

Vikos György, m. kir. I. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhelye: Barót.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:

Kósa József őrsvezető, *Szűcs Annával*, 1909 febr. 21-én, Csikszentmihályon.

Bankó János csendőr cz. őrsv., *Papp Zsuzsannával*, 1906 aug. 17-én, Szilágycsehen.

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Lukács Ferencz cz. őrmester, *Kolszky Juliannával*, 1909 febr. 22-én, Lugoson.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a körmenői kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 kor. Magyar nyelv szóban és írásban, Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szombathelyi kir. törvényszék elnökéhez 1909 évi április hó 8-ig.

Két hivatalozgalmi állás a budapesti kir. magyar tudományegyetem gazdasági hivatalánál. Fizetés 700 korona. Megfelelő szolgálat esetén 300 koronáig terjedhető pótlék. Természetbeni lakpénz. Ruhajuttatás 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Próbaszolgálat. Kérvények a budapesti kir. magyar tudományegyetem rektori hivatalához 1909 április hó 10-ig nyújtandók be.

Egy útmeisteri állás Máramaros vármegye törvényhatóságánál. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Utitartalvány 700 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy évi próbaszolgálat. Kérvények Máramaros vármegye alispánjához 1909 április 10-ig.

Egy hivatalozgalmi állás Kassa szab. kir. városnál. Kezdő fizetés 800 kor. Lakpénz 200 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Kassa szab. kir. város polgármesteréhez 1909 ápr. 8-ig.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, = VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dug választékban.

Ajánljuk a 11^a jelzetű Ügyviteli szabályzat kivonata legújabb kiadását, ára 30 fillér. Honvédelmi miniszter ur ő nagyméltósága által 11.012 eln. sz. alatt elrendelt lakezimentudakozásokra való űrlapok kaphatók raktárunkon darabonként 1 fillér árban.